

به نام حضرت دوست		
<p>نام و نام خانوادگی: ..... علوم و فنون دهم انسانی خرداد 1400 معاونت اداره کل و مدیریت آموزش و پرورش شهرستان گنبد کاووس دبیرستان ..... خرداد 1400 زمان: 70 دقیقه کد کلاس: ..... طراح: ناهید غفاری</p>		
بارم		ردیف
		تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره)
1	<p>الف) کتاب‌ها معمولاً متن‌های شنیداری یا خوانداری هستند. ب) سبک دوره غزنوی را سبک بینابین می‌نامند. ج) زبان پهلوی زبان رسمی ساسانیان بود. د) شاعر در سرودن شعر نو محدود به رعایت قافیه است.</p> <p>درست نا درست درست نا درست درست نادرست درست نادرست</p>	1
0/5	<p>الف) منظومه‌ی درخت آسوریک و یادگار زریران هر دو اصل ..... دارند. الف) دری ب) پهلوی ج) پارسی د) فارسی باستان</p> <p>ب) از شاعران زیر کدام یک با دیگران هم سبک نیستند. الف) منوچهری ب) نظامی ج) عنصری د) فرخی</p>	2
0/5	<p>تحول روحی و معنوی ..... آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید آن چنان که به پیروی از وی بسیاری از شاعران به تصوف و عرفان گرویدند.</p>	3
0/5	<p>بر اساس طبقه بندی ملک الشعرا بهار از قرن دهم تا سیزدهم سبک ..... رواج داشت.</p>	4
0/5	<p>قرن چهارم دوران طلایی ایران بود که با دانشمند بزرگی چون ..... آغاز شد و با شاعر بی نظیری مانند ..... ادامه یافت.</p>	5
0/5	<p>بهره گیری کمتر از لغات عربی و ایجاز و اختصار در لفظ و معنا از ویژگی های نثر دوره ی ..... است.</p>	6
0/5	<p>کتاب ..... نوشته ی ..... نخستین نمونه از نثر فنی می باشد.</p>	7
		موسیقی شعر (6 نمره)
0/25	<p>اساسی ترین عامل پیدایش شعر ..... است.</p>	8
0/25	<p>در زبان فارسی هیچ واژه ای با ..... آغاز نمی شود.</p>	9
0/25	<p>هجای پایانی اوزان شعر فارسی همیشه ..... محسوب می شود.</p>	10
0/5	<p>در بیت زیر چند هجای کشیده وجود دارد؟ تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی تا شب نرود صبح پدیدار نباشد</p>	11
0/25	<p>"ی" در کدام گزینه مصوت به شمار می آید. الف) رایگان ب) شیفته ج) بیابان د) رضایت</p>	12

13	در کدام بیت واژه ی " خویش " قافیه محسوب می شود. دلیل تان را بنویسید الف) ناشی بس ایمن به بازوی خویش ب) غم خویش در زندگانی خور که خویش	1
14	واژه های زیر را با خط عروضی بنویسید و مرز آن ها را مشخص کرده و نشانه ی هجایی آن ها را نشان دهید. الف) بهاران ب) خویشتن	1
15	با توجه به علامت هجاها کدام واژه ها با حذف همزه تلفظ شده اند؟ آن ها را بدون حذف همزه بنویسید. الف) U--U سرآغاز ب) U---دل آزرده	1
16	بیت زیر را تقطیع کرده و علامت های هجایی آن را بنویسید. منم در موج دریاها ی عشقت مرا گویی کجایی؟ من چه دانم	1
17	قافیه کدام بیت بر اساس قاعده ی 1 است ؟ الف) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را ب) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد که سر به کوه و بیابان تو داده ای ما را یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد	0/5
زیبایی شناسی (6 نمره)		
18	الف) آرایه سجع در کلامی دیده می شود که حداقل چهار جمله باشد. ب) ترصیع , موازنه ای است که همه سجع های آن متوازی باشد. ج) علم بدیع دو نمود لفظی و معنوی دارد. د) هم ریشه بودن واژه ها در حروف اصلی و فرعی را "اشتقاق" می گویند.	1
19	انواع جناس را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد ب) نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی بختم ار یار شود رختم از اینجا ببرد که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی	1
20	آرایه های مقابل کدام بیت نادرست است. الف) دل به امید روی او همدم جان نمی شود/ جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند (ترصیع، جناس) ب) ما راسری است که گر خلق روزگار دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم (تکرار، کنایه)	0/5
21	سجع و نوع آن را در عبارات زیر مشخص کنید. الف) تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج راحت ب) توانگری به هنر است نه مال و بزرگی به عقل است نه به سال	1
22	اشتقاق را در بیت زیر نشان دهید. ز مشرق سر کوی ، آفتاب طلعت تو اگر طلوع کند طالع همایون است	0/5
23	با توجه به کلمات مشخص شده در بیت زیر کدام آرایه باعث زیبایی شعر شده است. عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست من که یک امروز مهمان توام فردا چرا ؟	0/5
24	ابیات زیر کدام موازنه است و کدام ترصیع؟ الف) ما برون را ننگریم و قال را ب) راه وصل تو ، راه پر آسیب ما درون را بنگریم و حال را در عشق تو ، درد بی درمان	0/5

0/5	واج آرابی در کدام بیت گوش نواز تر است توضیح دهید. الف) جان بی جمال جانان میل جهان ندارد هرکس که این ندارد حقا که آن ندارد ب) خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را زسبیل	25
0/5	یک بیت شعر به دلخواه بنویسید که در آن جناس همسان وجود داشته باشد. واژه های جناس را مشخص کنید.	26
تحلیل شعر و نثر (4نمره)		
0/25	قالب و لحن شعر زیر در کدام گزینه آمده است. ز خاک آفریدت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک الف) قصیده - تعلیمی ب) مثنوی - حماسی ج) غزل - تعلیمی د) مثنوی - تعلیمی	27
0/5	با توجه به بیت زیر پاسخ دهید. در حقیقت یار یکدل کمیاست چون صدف کمیاب و چون درّ پر بهاست الف) یک ویژگی ادبی : ..... ب) یک ویژگی فکری:	28
0/5	متن زیر در میان کدام نوع نثر ادبی قرار می گیرد؟ یکی از ویژگی های این نوع نثر را بنویسید. ای کریمی که بخشنده عطایی؛ و ای حکیمی که پوشنده خطایی؛ و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی؛ ..... جان ما را صفای خود ده ؛ و دل ما را هوای خود ده	29
1	نثر زیر مربوط به کدام دوره است این نثر را با سبک دوره خراسانی مقایسه کنید. دو مورد بازرگانی بود بسیار مال و او را فرزندان در رسیدند و از کسب و حرفت اعراض نمودند و دست اسراف به مال او دراز کردند پدر موعظت و ملامت ایشان واجب دید و در اثنای آن گفت که : ای فرزندان ، اهل دنیا جویان سه رتبت اند و بدان نرسند ، مگر به چهار خصلت ؛ اما آن سه که طالب آنند ، فراخی معیشت است و رفعت منزلت و رسیدن به ثواب آخرت ؛ و آن چهار که به وسیلت آن بدان اغراض توان رسید ، الفغدن مال است از وجه پسندیده و	30
1/5	شعر زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. ای خوشا این جهان بدین هنگام از گل سیب و از گل بادام دشت همچون صحیفه ای ز رخام سوی باده دهد همی پیغام من به باغ آمدم به باغ خرام گل بخندید و باغ شد پدram چون بناگوش نیکوان شد باغ همچو لوح زمردین گشته است گل سوری به دست باد بهار که تو را با من ار مناظره ای ست الف) این شعر مربوط به کدام سبک است؟ ب) قالب این شعر چیست؟ ج) در بیت چهارم کدام ویژگی سبکی وجود دارد ؟ د) دو ویژگی ادبی را در این شعر نشان دهید. ق) فضای حاکم بر شعر چیست؟	31
زندگی خالی نیست مهربانی هست سیب هست ایمان هست آری تا شقایق هست زندگی باید کرد... سهراب سپهری		
20	نمره با عدد : نمره با حروف: نمره تجدید نظر: ناهید غفاری	